

האחים גינדי: העוקץ

חתולים שחורים

תיכלה שנה וקיללותיה, תחל שנה וביר כותיה, נהוג לומר בראש-השנה. אבל, לא עלינו, השנה החדשה נפתחה ברגל שמאל ככמה צמתים כלכליים. החתול הש" חור עבר שעות נוספות בין כסה ועשור, והנה כמה מתוצאות עבודתו:

- מנכ"ל ההסדר רות, ישראל קיסר מתעמת עם ראשי המ"שק ההסתדרותי, בנושא הטבות נוספות לשכ"רים, על-חשבון המע"כיד, חברת-העובדים — הטבות כמו תלושי מזון, ואשראי.

● מנכ"ל כור ישעיהו גביש מתכנר לראש כותהארם של כור, יצחק חזיה, שבו הוא רואה הסיבה לכישלונות רבים כאיש תפי"קידים בחברה.

● מנכ"ל כלל אהרון דוברת כועס על עמוס מרחיים, מנכ"ל כלל תעשיות. הרקע, כנראה, אישי.

● ראשי משרד-הביטחון רבים עם האלוף (מיל') זאב אלמוגי, בעניין מכירת מיספנות ישראל.

● שרה-כלכלה גר יעקובי נטר לצבוי ("צ"רה") צור, העומד בראש כותה-השימה, על-פי בקשת ראש-הממשלה, בניגוד לפירסומים, מיפי-גשה-מיליונרים שהתקיים בירושלים לא יניב את הפירות המקווים.

● בצמרת אלביט ישנה מתיחות בין נאמניו של האלוף (מיל') בני סלר, המנכ"ל שהועף כלפי מעלה, לבין עמונאל גיל, המנכ"ל הנוכחי.

● מנכ"ל כור מזון בנימין גיבלי נמצא על הכוונת של כמה מי נהלים ותיקים בקבי וצתו.

● יושב-ראש מועצת המנהלים של בנק לאר"מי ארנסט יפה שוקל להחליף את יועצו

לשיפור התדמית.

● מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן מתעלם מבעלי-השליטה בקונצרן האלקטרוניקה, הלא הם חברת-העובדים, ומעורר את זעמו של קיסר דבריו על ניסיונות ההשתלטות של ההסתדרות על החברה.

ואם כל זה כשבוע הראשון לשנת תשמ"ו, מובטחת שנה טובה מאוד לחתול השחור.

מבוקש: דובר לשרון

ההכרעה תיפול בין הכתבים והפרשנים הכל-כליים. שרה-תעשייה-המסחר אריאל שרון מ בקש דובר חדש, אישי, מתחום הכלכלה, כדי שיסביר את מדיניותו של השר בתחומי המישרד. להסברים על מדיניות השר בתחומים אחרים יש כבר מי שרואה.

המעניין הוא המירוץ. רוב הכתבים הם אנשי שרונים וסגורים וגם אינם מקורבים לחרות. אבל התפקיד מפתה, ויש כבר יותר מעיתונאי אחד המעוניין בתפקיד.

בשלב הנוכחי במירוץ משה שרון את הכף לזכותו של אחד הכתבים הכלכליים של מעריב, ששם לו, כמו לשרון, אין רקע רוויזיוניסטי. אבל רוויזיוניסטי מבית טוב לא היה מסתדר עם שרון, וזה זקוק למפא"ניק אמיתי, המכיר את מה ש"מכונה בשפה הרווחת "פוליטיקאים".

קבלנים משה ויגאל גינדי ממון רב מוברח

לתבוע את האחים גינדי אם הישוב לא יקום לעולם. האחים גינדי הוציאו למכירה אלפי יחידות, חלקן בוודאי כמה פע"מים. הם טענו שמכרו רק 800 יחידות, אך במידע פנימי לרוכשים הצהירו שיש מאות קונים נוספים.

ההערכת מישוהו שהיה מקורב לעניין היא שנמכרו קרוב ל-4000 יחידות ל-2000 קונים. היו שקנו כמה חלקות, לצורכי השקעה. מחיר ממוצע של יחידה הוא 3150 דולר. פירושו של דבר, שהאחים גינדי גרפו לכיסם 12.6 מיליון דולר.

יש להפחית מכך הוצאות מישרד, חדרים בתי-מלון, פירסומות, עורך-דין, חתם סיטונאי לחושים. הסכום שנותר בידם הוא הרבה יותר מעשרה מיליון דולר — רובו כנראה לא מוצהר ומדרווח כחוק. עוקץ כמלאו מובן המילה. חשבון זה מתעלם מהתשלום, אם שולם, לבעלי הקרקע.

גם שתי מישפחות גדולות, שבאות לארצות-הברית וסכום כזה בידן, יכולות לחיות שם טוב מאוד, ואפילו לחשוב על עסקים חדשים. המישפחה הודיעה שלה אין עניין לעצור את האחים, אם הם ישוכו. ומה עם אנשי מע"מ ומסיה-הכנסה?

עתה, כשהאחים משה ויגאל גינדי מודיעים רישמית, במודעות בעיתונות, שהם ישוהו בארצות-הברית זמן רב, עד שהם יחליטו מתי יירגעו הרוחות בארץ, כראי לשוב ולחשב מחדש כמה הם הרוויחו בעוקץ הישראלי שלהם בשטחים הכבושים: כרמים.

במשך ארבעה שבועות, מאמצע חודש מרס 1983, פורסמו בשני הצה"רונים מודעות-ענק בגיליונות יום השישי, כל אחת על-פני עמוד שלם. המודעות, שמאחוריהן עמרו האחים גינדי, הוצעו הצעה שהיה קשה לסרב לה. רכישת יחידת אדמה בישוב חדש כמחיר של 2900 דולר, או בתשלום חודשי של 50 דולר לחודש (א: 1600 שקל לחודש). אחרי-כך עלה מחיר היחידה ל-3100 דולר, ובמודעה האחרונה כבר נמכרה יחידה ב-3400 דולר.

כיום ברור שלישוב החדש לא היה כל אישור מהמוסדות המיישבים, והניירת שהחזיקו האחים גינדי בידיהם היתה כמיקרה הטוב לא מוד"יקת. ייתכן שהיתה מזוייפת.

מה שלא היה ברור, וגם לא יוודע לעולם, הוא כמה הם שילמו — אם בכלל — לבעלי-הקרקע. מה שאפשר לשערך הוא כמה הם הרוויחו בהוצאה מינימלית של שמונה מודעות בעיתון — כמאה אלף דולר — ושכירת חדרים בשלושה בתי-מלון ברחבי הארץ, לשם באו ישראלים תמימים במוצאי-השבתות ההן, כדי לחתום על עיסקת-חייהם.

מי שכבר בא לחתום, הבין שהמודעה היתה שיקרית. כל יחידה היתה בת 500 מ"ר ברשות. אחרי הפקעה לצורכי ציבור, הושארו בידי הרוכש רק 300 מ"ר. וזה לא מספיק לבניית וילה, גינה מטופחת, מוסך ושאר הטבות. לכן הוצע לכל רוכש לקנות שתי יחידות צמודות, שהיו מבטיחות לו 600 מ"ר לבניה וחצר.

מאחרי כרמים של האחים גינדי עמדו שתי חברות. האחת: כרמים — חברה על-פיתוח ופיתוח מניות קדומים ביסוד בע"מ. כך נאמר בהודעות לקונים. בחווים נרשמה חברה אחרת: כרמים בנינו ופיתוח (קרני שומרון בע"מ).

חברות אלה לא רשומות כלל אצל רשם החברות הישראלי, וגם לא ברשם החברות בראש-אללה — מיקלט-מט שהאחים גינדי תיכננו גם לשאר החברות הישראליות שלהם, שכנו בתוך הקרה-הירוק. אולי מסיבה זו לא ניתנה לרוכשים הממהרים קבלה כחוק. לא היה מיספר עוסק-מורשה של המוכר, לא הופיעה על הקבלות זהות מקבל הכסף או כל חותמת מזהה אחרת.

מי שחתם על החוזה התחייב לשלשל לידי החברה סכומים של אלפי דולארים עבור הפיתוח, אם וכאשר יקום הישוב המובטח. אך הישוב לא יקום לעולם, כי לא האחים גינדי היתה רק בעלות לזכויות חזויות על הקרקע, שלא עברה אפילו תהליך של רישום ראשוני, ועל פי המצב בשטחים הכבושים לא ניתן היה לרשום את המיגרש על-ישים הקונה אלא, לכל היותר, על שם זכויות החברה במיגרש.

החזות על החוזה התחייב לשלם את מלוא הכסף ויותר על זכותו

חדשות מארץ הטבק

סיגריות אינן רק עניין של בריאות, אלא גם של כסף. הרבה כסף. לעזרתם של יצרני הסיגריות בארץ והיבואנים באו חברי אגודת המ"עשנים המיסותרית, המסתתרים מאחורי תיבת-דואר 31210 בתל-אביב. עתה גם מוציאים עלון בשם חדשות הטבק, המהלל את שיבחי העישון וניפלאותיו.

לצד קיטעי עיתונות מהחודשים האחרונים, יש בעלון כמה פרטים שיעניינו יצרנים וספקי סיגריות, ובעיקר פירסומאים.

חוק העישון, שנחקק ככנסת הקודמת — כרגיל, ללא מחשבה מעמיקה — היקשה על הפירסומאים. סקר שנערך באירופה, על-פי חדשות-הטבק, מגלה שרווק האיטור על פירסומת וסיגריות מגריל את העישון בעשרות אחוזים, ורווקא מסיגריות רגילות. ואילו בארצות הנוהגות בליברליות כלפי פירסומת לסיגריות חל גידול משמעותי במכירת סיגריות דלות-ניקוטין וסיגריות פילטר.

ופרט אחר, מעניין לא פחות. בניגוד למצופה, דווקא אחרי שהסתיימה לפני כמה חודשים שבי"תה של ספקיה-הסיגריות והיצרן דובק, 28 אחוז מהמעשנים הגדילו את צריכת הסיגריות שלהם. כך עולה מסקר טלפוני שערכה האגודה. לפרט מוזר זה אפילו לאגודת המעשנים אין הסבר.

חשמל חינם בירושה

ידיעה קצרה בתאריך ערב החג סיפרה שהי"הלת חברת-החשמל נודקת את המונים של הי"עובדים. הצורכים כמות שיא, 18 אלף קוט"ש לשנה — נהנים, כמובן.

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי אמר בין השאר: "אנו רוצים לוודא שאין כאן שימוש פלי"לי בחשמל, שלא לצרכים הביתיים של הזכאי". הרקע לבריחה שנעשית עתה — בידיעת והסכמת ועדי-העובדים, בראשות יורם אבר"קוביץ — הוא שונה.

מידע אנונימי שזרם גם להנהלת-החברה וגם לדייקטוריון שלה, סיפר על גורמה חדשה בקרב עובדי-החברה. עובדים שמישפחתם התרחבה והם קנו או שכרו דירות נוספות לילדים בקירבת ביתם, עשו שימוש בחשמל-החינם שלהם.

על-פי המידע, חיברו עובדים קווי-חשמל מארוץ-החשמל שלהם לדירות האחרות, וכך הסכו להם ולילדיהם הוצאות בסדר-גודל של מאות אלפי שקלים בחדש.

עד עתה לא העלתה הבריקה הרישמית של חופי שום מימצא פלילי. אבל אם אכן יתאמת המידע האנונימי, צפי הירוש המאבק הציבורי סביב סוגיית החשמל-החינם לעובדי-החברה. גם העובדים כנראה מודעים לכך, משום שהם מחפשים בימים אלה אנשי יחס-ציבור לפ"רויקט הסברה.

פרוטארום — גם כאן נכשל הליכוד

עתה, כשחובותיה של חברת פרוטארום מגי"עים ל-47 מיליון דולר, יכול הבנקאי הוותיק משה זנבר, לשעבר נגיד בנק-ישראל, לחייד בסיפוק.

לא מכבר שימש זנבר כיו"ר מועצת המנהלים של החברה. הימים היו ימי הליכוד, שזנבר לא

לצד קיטעי עיתונות מהחודשים האחרונים, יש בעלון כמה פרטים שיעניינו יצרנים וספקי סיגריות, ובעיקר פירסומאים.

חוק העישון, שנחקק ככנסת הקודמת — כרגיל, ללא מחשבה מעמיקה — היקשה על הפירסומאים. סקר שנערך באירופה, על-פי חדשות-הטבק, מגלה שרווק האיטור על פירסומת וסיגריות מגריל את העישון בעשרות אחוזים, ורווקא מסיגריות רגילות. ואילו בארצות הנוהגות בליברליות כלפי פירסומת לסיגריות חל גידול משמעותי במכירת סיגריות דלות-ניקוטין וסיגריות פילטר.

ופרט אחר, מעניין לא פחות. בניגוד למצופה, דווקא אחרי שהסתיימה לפני כמה חודשים שבי"תה של ספקיה-הסיגריות והיצרן דובק, 28 אחוז מהמעשנים הגדילו את צריכת הסיגריות שלהם. כך עולה מסקר טלפוני שערכה האגודה. לפרט מוזר זה אפילו לאגודת המעשנים אין הסבר.

ידיעה קצרה בתאריך ערב החג סיפרה שהי"הלת חברת-החשמל נודקת את המונים של הי"עובדים. הצורכים כמות שיא, 18 אלף קוט"ש לשנה — נהנים, כמובן.

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי אמר בין השאר: "אנו רוצים לוודא שאין כאן שימוש פלי"לי בחשמל, שלא לצרכים הביתיים של הזכאי". הרקע לבריחה שנעשית עתה — בידיעת והסכמת ועדי-העובדים, בראשות יורם אבר"קוביץ — הוא שונה.

מידע אנונימי שזרם גם להנהלת-החברה וגם לדייקטוריון שלה, סיפר על גורמה חדשה בקרב עובדי-החברה. עובדים שמישפחתם התרחבה והם קנו או שכרו דירות נוספות לילדים בקירבת ביתם, עשו שימוש בחשמל-החינם שלהם.

על-פי המידע, חיברו עובדים קווי-חשמל מארוץ-החשמל שלהם לדירות האחרות, וכך הסכו להם ולילדיהם הוצאות בסדר-גודל של מאות אלפי שקלים בחדש.

עד עתה לא העלתה הבריקה הרישמית של חופי שום מימצא פלילי. אבל אם אכן יתאמת המידע האנונימי, צפי הירוש המאבק הציבורי סביב סוגיית החשמל-החינם לעובדי-החברה. גם העובדים כנראה מודעים לכך, משום שהם מחפשים בימים אלה אנשי יחס-ציבור לפ"רויקט הסברה.

מתפטר זנבר הישנוי לא הועיל

מטיילים ולא משלמים

גוש-אמונים לא חי רק מאהבת ארץ-ישראל. הוא גם מוציא יחידים וועדי-עובדים לטוילים מאורגנים ברחבי הגדה המערבית, בין ההתנחלויות, תמורת סכום כסף נכבדים. עובדה: צבוי סלונים, נציג מידרשת ארץ-ישראל, הממוקמת באלון-מורה, שלח באחרונה מיכתב מתחנף לעובדי התעשייה האווירית, שבו הוא מבקש מהם שישלמו את החוב המגיע מהם בעיקבות טיול לשטחים הכבושים שבו הם השתתפו. כי למרות שהאוכל היה זעום, הרי האוטובוס לא היה מלא, ולכן ייאלץ כל מטייל לשלם יותר.

מדובר על הצעה שיקלית שהאינפלציה תשחק אותה, כך חושש סלונים. מי אמר שאנשי הגוש עוסקים רק בעניינים של רווח? ובכל-זאת, הם מבטיחים במכתב שכל רצונם הוא שלא להפסיד. וגם זה משהו בכלכלה שלנו.

השילטון רואה זאת בעין יפה ולא יוכל לסייע. זנבר, התפטר. במקומו באו מינויים אחרים. ויחד איתם התחיל המיפעל לשקוע מטה-מטה. עור כישלון של הליכוד בכלכלה, אחד מר"בים, שצפם עתה אחרי כלכלתם המיטיבה.

נחמד כאוהב גדול שלו. אז הושמעו רמוים ברר"רים ביותר אל בעלי החברה, הו"ר ג'וז פרבר ואחיים, שכל עוד עומד זנבר החברה, הוא יישאר